

Европейски съюз

Стратегически план за развитие на
земеделното и селските райони 2023-2027 г.

Европейски земеделски фонд за гарантиране на земеделието
Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони

2/20/2024

X РСР02-1/20.02.2024

Signed by: Pepa Ivanova Tsoneva

Одобрил:

2/20/2024

Таня Георгиева
Заместник-министър на земеделието и хр...
Signed by: Tanya Hristova Georgieva

„ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО
ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ“

**ПРОТОКОЛ
ОТ ПРОВЕДЕНА ПИСМЕНА ПРОЦЕДУРА
ЗА НЕПРИСЪСТВЕНО ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ
НА КОМИТЕТА ПО НАБЛЮДЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ (2023-2027)
В ПЕРИОДА 01.02.-07.02.2024 г.**

ФАКТОЛОГИЯ:

На основание параграф 4, т. 10 от Заключителните разпоредби на Постановление № 302/2022 г. на Министерския съвет за създаване на комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от ЕФСУ за програмен период 2021-2027 г. (ПМС №302/2022), в съответствие с чл. 23, ал. 1 от Вътрешните правила на КН на СПРЗСР (2023-2027) и писмо с изх. № 91-93/31.01.2024 на Таня Георгиева се проведе писмена процедура на Комитета за наблюдение на СПРЗСР (2023-2027) за разглеждане и одобрение:

I. Проект на Годишен доклад за качеството на изпълнение на СПРЗСР (2023-2027) за периода 01.01.2023 г. – 15.10.2023 г.

Годишният доклад за изпълнението на Стратегическия план 2023-2027 г. за периода 1 януари 2023 г. - 15 октомври 2023 г. беше изпратен за одобрение на членовете на Комитета за наблюдение на 31.01.2024 г.

При съгласувателната процедура становища са получени от:

1. Наталия Шукадарова – Национална асоциация на зърнопроизводителите (НАЗ);
2. Антоний Стефанов – Браншово сдружение на практикуващите лесовъди и горски предприемачи в България (БУЛПРОФОР);
3. Сребрин Илиев – Национален браншови пчеларски съюз;
4. ланд. арх. Татяна Бояджиева – Асоциация на производителите на декоративни растения в България (АПДРБ);
5. Янко Карамитев – НССНГ "Горовладелец";
6. Веселина Кавръкова – изпълнителен директор на WWF България;
7. Камен Макавеев – Асоциация „Интегро“.

Писмените становища, касаещи Годишния доклад за изпълнение на СПРЗСР за 2023 г., са представени като Приложение 1 към настоящия протокол.

В резултат от проведената писмена процедура и в съответствие с чл. 20, ал. 3 на ПМС № 302/2022 г. КН на СПРЗСР (2023-2027) взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. *Комитетът по наблюдение одобрява текста на Годишния доклад за изпълнението на СПРЗСР (2023-2027) за периода 01.01.2023 г. – 15.10.2023 г. и упълномощава Управляващия орган на Стратегическия план да го изпрати официално (по съответния ред) на Европейската комисия.*

2/13/2024

14.2.2024 г.

X

Елена Иванова
Директор на дирекция РСР
Signed by: Elena Angelova Ivanova

X

Аделина Стоянова
Директор на дирекция ДП
Signed by: Adelina Kirilova Stoyanova

2/13/2024

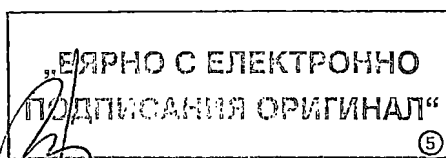
13.2.2024 г.

X

Ирина Лазарова
Директор на дирекция ПМОП
Signed by: Irina Nachkova Lazarova

X

Деница Ковачева
Директор на дирекция "Животновъдство"
Signed by: Denitsa Boykova Dincheva

СПРАВКА				
ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ КОМЕНТАРИ ОТ ПРОВЕДЕНАТА ПИСМЕНА НЕПРИСЪСТВЕНА ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОДОБРЕНИЕ ОТ КОМИТЕТА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ (2023-2027) НА ПРОЕКТ НА ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО МУ ЗА ПЕРИОДА 1 ЯНУАРИ 2023 ДО 15 ОКТОМВРИ 2023 ГОДИНА.				
№	Организация-участник в КН на СПРЗСР/Дата на получаване	Коментар/Предложение	Приети/неприети	Становище на УО на СПРЗСР
1.	Становище на НАЗ, получено на 01.02.2024 г.	<p>Не става достатъчно ясно какво следва да съгласуват членовете на Комитета за наблюдение при така изпратения материал, които във всички таблици е с нулеви стойности.</p> <p>Предлагате ни да съгласуваме образец на Годишния доклад, тоест какъв формат смятате да използвате или грешим?</p> <p>При всички положения така изпратения проект на Годишен доклад за качеството на изпълнение на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони (2023-2027) на Република България за периода 01.01.2023 – 15.10.2023 г. не може да бъде съгласуван като доклад, тъй като липсват стойностите.</p>		<p>Първият годишен доклад за качеството на изпълнението съдържа ключова качествена и количествена информация относно изпълнението на стратегическия план по ОСП по отношение на финансовите данни и на показателите за крайните продукти и резултатите за финансовата 2023 г., т.е. периодът до 15 октомври 2023 г. Количествената информация включва: реализираните крайни продукти; разходите, декларирани в годишните отчети и отнасящи се до крайните продукти; съотношението между разходите и съответните крайни продукти; резултатите и отклонението от съответните междинни цели, определени в съответствие с член 109, параграф 1, буква а). В този смисъл, автоматично генерираните нулеви стойности касаят периода до 15 октомври 2023 г., в който плащания с изключение на секторната</p>

				<p>програма не са извършвани. Съгл. чл. 35 от Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013, финансовата година обхваща направените разходи и получените приходи, които разплащателните агенции са записали в отчетите на ЕФГЗ и ЕЗФРСР по отношение на финансовата година N, започваща на 16 октомври в година N - 1 и завършваща на 15 октомври в година N. Данни за плащания отразени в рамките на финансовата година 2024 г. (16 октомври 2023 г. до 15 октомври 2024 г.) ще бъдат включени в следващия годишен доклад, който ще се представи през месец февруари 2025 г. Независимо от наличие на нулеви стойности за посочения период на отчитане, съгл. чл. 9, т. 4 от Регламент (ЕС) 2021/2116 разплащателните агенции са длъжни да изготвят и предоставят на Комисията годишните доклади до 15 февруари на годината, следваща съответната селскостопанска финансова година.</p> <p>Съгл. чл. 124, т. 4, буква б) от Регламента за Стратегическите планове Мониторинговият комитет дава становище по годишния доклад за качество на изпълнението. В тази връзка и с цел осъществяване на публичност, мониторинг и активно включване на заинтересованите страни е необходимо предоставяне на становище от членовете по Годишния доклад за качеството на изпълнение на Стратегическия план за развитие на земеделското и селските райони (2023-2027) на Република България за периода 01.01.2023 –</p>
--	--	--	--	---

				15.10.2023 г.	

		поставила с най-висш приоритет, изисква отчетливи и бързи действия за смекчаване на промените в климата, и в това отношение се обръща особено голямо внимание на ролята на горите (!) в тази посока. Затова, моля нека МЗХ не отлага горските инвестиции, както се случваше винаги в периодите на ПРСР досега.		за крайните продукти и резултатите за финансова 2023 г., т.е. периодът до 15 октомври 2023 г. В този смисъл, автоматично генерираните стойности касаят извършените плащания по интервенции в периода до 15 октомври 2023 г. Данни за плащания, отразени в рамките на финансовата 2024 г. (16 октомври 2023 г. до 15 октомври 2024 г.) ще бъдат включени в следващия годишен доклад, който ще се представи през месец февруари 2025 г.
		В тази връзка, изразяваме нашето становище, че още през 2023 г трябва да се задействат приетите със Стратегическия план насоки за инвестиции, както следва.: <ul style="list-style-type: none"> > 1.2.8 SO8; > R17 Afforested land > R18 Investment support for the forest sector > R30 Supporting sustainable forest management (SFM) > R33 - Improving Natura 2000, Forest area 		
3.	Становище на Национален браншови пчеларски съюз, получено на 04.02.2024 г.	<p>Подробно разгледах предоставеният ми за становище доклад за качеството на изпълнение на Стратегическият план за 2023г отнасящ се до изпълнение на интервенциите по реда на чл.55 за сектор пчеларство на стр. 4–6. Представените ни данни показват не проблеми а пълна катастрофа в изпълнение на целите и заложените индикатори. Въпреки че не са посочени финансови данни общото неизпълнение на финансовите параметри е над 94 процента. Предоставеният ни анализ е непълен и неточен. Прави се нескопосан опит да бъдат заблудени както членовете на КН така и ЕК. Управляващият орган по тези интервенции е дирекция „Животновъдство“ и нейно задължение е да предостави релевантни и пълни данни за изпълнението. За съжаление предоставените данни са непълни и няма как на тяхна база да бъде направен обективен анализ защо и поради какви проблеми се е случила тази катастрофа. УО беше длъжен да ни представи</p>		<p>В годишния доклад за качеството на изпълнението на финансовата 2023 г. Управляващият орган е изложил обективните причини, поради което не са изпълнени заложените цели, както и са посочени предприетите действия, с цел преодоляване на негативните резултати.</p> <p>УО отбелязва, че със Заповед № 03-РД/2928 от 05.07.2023 г. на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ е отворен прием по всички интервенции и дейности в сектора на пчеларството. В т. П. от Заповедта е определен бюджет за периода на прием, посочен в т. I., така както е заложен в одобрения от ЕК Стратегически план.</p> <p>Целият процес на програмиране протече в непрекъснат</p>

		<p>подробен сравнителен анализ както по отношение на финансовите параметри както по всички интервенции така и по отделните интервенции и дейности. Дължа да отбележа че финансовият план по години е неразделна част от Стр. план. УО обаче си е спестил лукса да ни предостави този финансов план за 2023 г. и да се направи сравнителен анализ на неговото изпълнение във всички негови параметри. Както не са посочени финансовите параметри така не е посочено и изпълнението на заложените индикатори по отделните интервенции и дейности. Представените резултати са повече описателни и целят да се прикрие провала в изпълнение на интервенциите. Направен е бегъл опит да се направи анализ за причините които са довели до това неизпълнение но това не е подкрепено със съответният анализ и статистически данни. Опит да се оправдае всичко с кризата в Украйна е ирелевантен и неверен. В тази посока твърдя че не е изпълнено посоченото в писмото „Качествената информация включва: обобщение на актуалното състояние на изпълнението на стратегическия план по ОСП по отношение на предходната финансова година и изискванията в съответствие с чл. 134 от Регламента за стратегическите планове като обхваща основно информация за прилагане на интервенциите в областта на пчеларството по чл. 55 от Регламент 2021/2115, по които е проведен прием и са извършени плащания в рамките на финансовата година и които допринасят за постигане на специфичните цели на Стратегическия план. В този смисъл ни липсва обективен анализ за причините поради които не е отворен прием за 2023 г. за някои от интервенциите въпреки че съгласно финансовият план са предвидени средства за всяка една от интервенциите за всяка една година.</p> <p>Категорично не приемам изказаното в доклада – Включването на подкрепата за сектор „Пчеларство“ в общата рамка на СІРЗСР</p>		<p>диалог с представители на пчеларските организации, така както го изисква регламента. Първоначално интервенциите бяха разработени по-общо, без конкретика с цел по-голяма гъвкавост и уреждане на подробностите в подзаконовата нормативна база. В хода на преговорния процес със службите на ЕК се установи необходимостта да се включи допълнителна информация в част от интервенциите, включително изчерпателен списък на активите по две от представените интервенции. В тази връзка, всички бележки на ЕК бяха комуникирани със сектора за съдействие по отразяването им, включително редакции и допълнения с цел подобряване на текстовете на интервенциите. От страна на бранша не постъпиха предложения, като УО продължи комуникацията с ЕК до отстраняване на получените бележки. Крайният вариант на интервенциите в сектор пчеларство, които бяха допълнени по време на комуникацията с ЕК, бяха представени на 24-тото заседание на ТРГ, на което беше представен целият Стратегически план.</p> <p>УО обръща внимание, че в Стратегическия план всички интервенции в сектора на пчеларството са посочени с висок приоритет и в този смисъл няма пренебрегнати интервенции.</p> <p>Това, че земеделските стопани-пчелари за първи път трябваше да подадат заявленията само по електронен път, за разлика от предходните години, в които се прилагаха тригодишните национални програми по пчеларство, когато документите се подаваха на място в регионалните офиси на ДФ „Земеделие“ е факт.</p> <p>Това задължение не е въведено за всички земеделски</p>
--	--	---	--	--

	<p>доведе до някои съществени промени в прилагането на интервенциите през първата 2023 година. Процесът по адаптиране на подпомагането за сектора чрез инструмента СПРЗСР доведе и до съответните забавяния.</p> <p>Считам че това не е вярно, не е подкрепено с никакви обективни факти а и буквално прочитайки текста той е безсмислен в тесен смисъл. Той единствено признава безсилието на УО както за изпълнението така и на ниво програмиране. Нееднократно по време на целият процес на програмиране на интервенциите съм предупреждавал че предприетият подход от страна на дирекцията е контрапродуктивен и ще доведе до този днешен резултат. Нееднократно съм предупреждавал че пренасянето на лоши практики от Национална пчеларска програма е вредно и опасно. Т. е провала в интервенциите бе заложен още на ниво програмиране както на ниво дейности и тяхното приоритизиране така и на скрито приоритизиране на определени интервенции и дейности за сметка на други. Винаги съм обръщал внимание че пренебрегването на така наречените пазарни интервенции не е в интерес на сектора. Даване приоритет на интервенции и дейности най-вече свързани с покупка на инвентар е по-скоро в полза на техните производители.</p> <p>Също така не приемаме следното оправдание – В тази връзка е важно да се посочи, че земеделските стопани за първи път трябваше да подадат заявленията си изцяло по електронен път, за разлика от предходните години, в които се прилагаха тригодишните национални програми по пчеларство, когато документите се подаваха на място в регионалните офиси на ДФЗ.</p> <p>Това се отнася до всички земеделски стопани а не само до пчеларите. Аз лично не съм запознат земеделски стопани от други сектори да твърдят че това е обективен факт който им е попречил както да кандидатстват така и да довежда до</p>		<p>стопани за 2023 и 2024 години. За част от земеделските стопани беше предвидена дерогация в Закона за подпомагане на земеделските производители, като същите могат да подават заявленията си за подпомагане за 2023 и 2024 години в общинските служби по земеделие. За пчеларите не е предвидено такова изключение в § 33 от Преходни и Заклучителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП).</p> <p>По отношение на коментара за реимбурсиране/възстановяване на разходи, извършени от 01.01.2023 преди да бъде приета Наредба № 8 от 20.06.2023 г., е важно да се посочи регламентираното в чл. 5 от същата:</p> <p>„Чл. 5. Финансова помощ се предоставя в рамките на предвидения за съответната финансова година бюджет, утвърден със заповед на министъра на земеделието и храните, в съответствие с бюджета, предвиден в Стратегическия план за интервенциите в сектора на пчеларството и за извършени разходи в периода от:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 01.2023 г. до 31.08.2023 г. - по прием за финансовата 2023 година; 2. 01.09.2023 г. до 31.08.2024 г. - по прием за финансовата 2024 година; 3. 01.09.2024 г. до 31.08.2025 г. - по прием за финансовата 2025 година; 4. 01.09.2025 г. до 31.08.2026 г. - по прием за
--	---	--	---

		<p>неизпълнение. Текста е по-скоро обиден и едва ли не насочва че пчеларите имат някакви проблеми с образователното си равнище. Задължение на администрацията е да проведе нужната информационна кампания и да „обучи“ лицата. Не приемам оправданието че повече от 6 месеца след приемането на това изискване в закона нищо не бе направено в тази посока. Длъжен съм обаче да отбележа че бе дадена законова възможност за включване на консултантска помощ чрез пълномощник както и че ДФЗ макар и малко късно публикува на сайта си подробна инструкция. Също така в последният момент се включи и НССЗ като оказваше безплатна помощ. Всичко това показва че причината не е в земеделските стопани пчелари а в УО.</p> <p>Искам обаче да се спра на нещо друго което показва неадекватността на УО.</p> <p>Цит. В обичайния случай, сключването на договорите предхождаше извършването на допустимите разходи, което даваше сигурност на пчеларите, че ще получат подкрепа за тях.</p> <p>Интересно е използването на „обичайно“. То заслужава допълнителен коментар защо е било използвано и с каква цел.</p> <p>Искам да обърна внимание обаче на важното а то е че напълно релевантно е първо да подадеш заявление за подпомагане и ако бъдеш одобрен едва тогава да преминеш към сключване на договор и неговото изпълнение. След това подаваш и съответното искане за плащане. Това обаче не бе направено и целият процес протече доста неясно и според мене в нарушение на закона. УО си присвои правото да тълкува Регламента и да обяви че могат да се рамбурсират разходи извършени от 01.01.2023 преди да приета Наредбата за изпълнение и отворен приема тъй като тогава е бил влязъл в сила стр. план.</p> <p>Затова настоявам УО да предостави информация колко</p>		<p>финансовата 2026 година;</p> <p>5. 1.09.2026 г. до 31.08.2027 г. - по прием за финансовата 2027 година.</p> <p>След проведена кореспонденция със службите на ЕК бе пояснено, че държавата членка има възможност сама да определи крайните срокове за заявления и искания за плащания, както и датите за допустимост на разходите, направени от бенефициентите.</p> <p>УО обръща внимание, че на изискването за „активен фермер“ следва да отговарят кандидатите по директни плащания съгл. чл. 386, ал. 1 от ЗПЗП. В Наредба № 8 от 20.06.2023 г. няма въведено такова изискване.</p> <p>Във връзка с последния коментар, Управляващият орган посочва, че са предприети всички действия по стартиране на прием по интервенциите в сектор пчеларство за финансовата 2024 г., като приемът е обявен със заповед на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“. Същият започна на 08.02.2024 г. и ще продължи до 22.02.2024 г., с възможност за неговото удължаване или отваряне на нов, при необходимост.</p>
--	--	---	--	--

		<p>бенефициери са подпомогнати за извършени разходи преди влизане в сила на Наредба 8 и отворен приема. Ако такива има би трябвало и одитната агенция да се произнесе дали това е правомерно. Ако това е нормално то защо тази добра практика не се разпростре и в целият стр. план и да могат да се финансират всички разходи извършени след 01.01.2023 г. преди отваряне на съответните приеми. Трябва да се даде категоричен отговор дали изобщо има такава правна възможност да се подпомага извършването на разходи преди откриване на приема и преди сключване на договор. Така пчеларите бяха подложени на голям риск ако не бъдат одобрени разходите да останат в тяхна вреда и те предпоставят да не кандидатстват. Това наложи и едно безпрецедентно удължаване на срока но и това не помогна.</p> <p>В това отношение представлява и специален коментар досежно „оправданието“ че за 2023 г. не е осигурено кредитиране от ДФЗ и кой е виновен за това. Какво е значението на това кредитиране и т. н.</p> <p>Въпросът с липсата на кредитирането от страна на ДФЗ не пречи на бенефициерите да търсят други източници. По-скоро кредитирането е свързано с по-добрите финансови условия които предпоставя фонда нищо повече. Този въпрос обаче трябва да се разглежда обаче с твърдяното в „Друга причина за по-слабия интерес на земеделските стопани (през 2022 г. са подадени 2374 заявления за подпомагане срещу 1365 през 2023 г.) е ситуацията на пазара на пчелен мед, която търпи значителни промени, започнали още през 2022 г. продължили и през 2023 г. – засилен внос на пчелен мед (от ЕС и трети страни). Това от своя страна доведе до трудна реализация на продукцията и намалени изкупни цени на фона на поскъпването на основни стоки, енергия, горива и услуги, като последиствие от войната в Украйна. Намалената реализация на пчелен мед доведе до липсата на свободен</p>		
--	--	--	--	--

		<p>финансов ресурс за инвестиции.“</p> <p>Тука съзнателно ни въвеждат в заблуждение като се посочва общият брой кандидатствали а по една от интервенциите подпомагането е 100-процента а за други е от 60 до 80-процента.</p> <p>Финансовите средства предоставяни по интервенциите са в малък обем и не са значителни за разлика от други в стр. план. Често даже са под една МРЗ. Това не налага пчеларите да разполагат със значителни по размер финансови средства. Длъжен съм да отбележа че пчеларите не формират своите доходи само и единствено от пчелен мед. Те реализират на пазара още 5 пчелни продукта а някои от тях извършват услугата опрашване срещу заплащане.</p> <p>Също така част от пчеларите членове на развъдни организации формират и доходи от продажба на пчелни майки и рояци и то в значителен размер. Воден от това не приемам оправданието че липсата на финансов ресурс в пчеларите /недоказан обективно / е довело до настоящите резултати.</p> <p>И накрая но не на последно място УО не са предоставили информации дали е спазено изискването подпомаганите земеделски стопани да отговарят на условията за активен фермер.</p> <p>Затова воден от всичко гореизложено не приемам че УО е представил достатъчно аргументирано и обективно изложение относно качествено изпълнение на интервенциите и доклада в тази му част трябва да бъде върнат и доработен въпреки краткият срок за неговото предоставяне до 15.02.</p> <p>Второ трябва спешно да се предприемат мерки и действия същото да не се повтори и в приема за 2024 защото ще постигнем същите или подобни резултати.</p>		
--	--	---	--	--

<p>Становище на АИДРБ получено на 05.02.2024 г.</p>	<p>В „1.1 Summary on the state of implementation of the CAP strategic plan during financial year 2023“ липсва информация за степента на подготовка и приемане от МЗХ на наредбите за прилагане на интервенциите по плана, които са различни от директните плащания. Единствено е посочено, че е налице „За периода от одобрението на СПРЗСР до края на финансовата 2023 г. е адаптирана националната правна рамка“.</p> <p>Предлагаме в доклада да се включи качествена информация за всяка интервенция от плана, за нивото на готовност на наредбата за прилагането ѝ, както и да се посочи срок до който проекта на наредбата ще бъде предложен за обществено обсъждане.</p> <p>Предложението цели да се мотивира от УО нормативната готовността за изпълнение на процедурите от плана</p> <p>В „1.1 Summary on the state of implementation of the CAP strategic plan during financial year 2023“ е включен текста „Въведени бяха нови правила за прием на заявления през СЕУ и осъществяване на цялостната комуникация между ДФЗ и кандидатите, като пчеларите бяха първите бенефициенти, които подаваха своите заявления по този ред. Въпреки оказаната на пчеларите подкрепа от страна на ДФЗ и НССЗ при подаване на заявленията, новата СЕУ и използването в тази връзка на КЕП също ги затрудни.“</p> <p>Предлагам в доклада да се включи качествена информация, от която да става ясно с какви процедури и публични механизми е получена обратна информация от земеделците при проектирането на формите за кандидатстване в СЕУ и какви стъпки и промени са предприети от ДФЗ по тези предложения, ако има такива.</p> <p>Предлагаме в доклада да се включи качествена информация за начина, по който ДФЗ е осигурил на земеделците възможност да задават въпроси и да получават разяснения по проведените</p>	<p>Исканата информация не е в обхвата на Годишния доклад. Целта на доклада е да се предостави информация за изминалата година, да се покаже дали са достигнати заложените цели за 2023 г. и да се пояснят причините за отклоненията от целите.</p>
---	--	--

		процедурите от плана чрез СЕУ, включително колко такива искания има и как да бъдат разпределени по интервенции.		
		Предложенията цели да се мотивира от УО наличие на реални механизми в приложимите наредби за обратна връзка на Кандидатите по всякакви въпроси при кандидатстване и изпълнение на проекти по интервенции от плана. При включване в окончателния вариант на доклада на текстове по посочените по-горе предложения ще съгласуваме неговия проект.		
5.	Становище на НССНГ "Горовладелец", получено на 06.02.2024 г.	От изпратеният доклад се вижда, че в горският сектор през 2023 г. освен "Плащания за залесяване и възстановяване" нищо друго не е подпомогнато. Надяваме с, че в най-скоро време това ще се промени и средствата предвидени за Българската гора ще достигнат до нея. Изразяваме нашата готовност за бъдеща съвместна работа, за да проработят горските мерки.		Първият годишен доклад за качеството на изпълнението съдържа ключова качествена и количествена информация относно изпълнението на стратегическия план по ОСП по отношение на финансовите данни и на показателите за крайните продукти и резултатите за финансовата 2023 г., т.е. периодът до 15 октомври 2023 г. Управлението на българските гори е ключов фактор за опазване на биологично разнообразие и част от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023-2027 г. По отношение на интервенциите, включени в Стратегическия план предстои изготвяне и публикуване на Индикативна годишна програма за 2024 г. след финализиране на преговорите със службите на Европейската комисия по отношение на първо изменение на Стратегическия план.
6.	Становище на ВВФ, получено на 06.02.2024 г.	WWF България не е удовлетворена от така представения Годишен доклад по отношение на интервенциите за горите. За пореден програмен период горските интервенции са извън фокуса за финансиране за 2023 година. Всеки програмен период		По отношение на интервенциите, включени в Стратегическия план предстои изготвяне и публикуване на прогнозен годишен график за приеми през 2024 г. след финализиране на преговорите със

	тези интервенции се финансират в края на програмния периода или от техния бюджет се прехвърлят средства към други интервенции. Наред с множеството интервенции в областта на земеделието, в съответствие с изискванията на чл. 72 и чл. 73 от Регламент(ЕС) 2021/21151 на Европейския парламент и на Съвета, Стратегическият план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 г. предвижда за първи път и интервенции - „Горско екологични дейности в горите“ и „Подпомагане по Натура 2000 за гори“ са част от мерките заложи в „Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000 за програмния период 2021 – 2027 г. на България (НРПД 2021 – 2027 г.)“, одобрена със Заповед № РД-590/05.07.2022 г на Министъра на околната среда и водите, в изпълнение на изискванията на чл. 8 от Директива 92/43/ЕИО2 на Съвета от 21 май 1992 година за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна, което налага тяхното своевременно стартиране и изпълнение. Интервенцията „Подпомагане по Натура 2000 за гори“ ще се прилага за гори попадащи в обхвата на защитените зони по Натура 2000, за които са издадени заповеди за обявяването им, с разписани конкретни режими/ограничения/забрани за горскостопански дейности. Интервенцията „Горско екологични дейности в горите“ ще се прилага за гори попадащи в най-уязвимите на климатичните промени горски територии и в насаждения с приоритетно защитни и екологични функции в планински и полупланински райони извън обхвата на Натура 2000. Двете интервенции са от изключително значение за изпълнение целите на Европейския зелен пакт за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г., като особено важна е ролята на горите за смекчаване на промените в климата, за опазване на почвите, за регулиране		службите на Европейската комисия по отношение на първо изменение на Стратегическия план. Управлението на българските гори е ключов фактор за опазване на биологично-разнообразието и част от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023-2027 г. Още след подготовката на първото изменение на Статическия план за развитие на земеделието и селските райони УО предприе действия в посока подготовката за прилагането на интервенциите за подкрепа на горските територии съвместно с Изпълнителната агенция по горите, с цел да се обезпечи прилагането на площите мерки за гори. УО е в процес на изготвяне на специализиран слой за гори и на подготовка на подзаконова нормативна уредба за прилагането на интервенциите.
--	--	--	--

	запасите на прясна вода, за опазване на биологичното разнообразие. В тази връзка настояваме, в най- кратки срокове да задействате процедурите по изготвянето на специализиран-горски-слой-и-разписването на насоките за кандидатстване по двете интервенции.		
Становище на Асоциация „Интегро“, получено на 07.02.2024 г.	Както е констатирано в Доклада "За финансова 2023 не са планирани и извършвани плащания в рамките на интервенциите, допринасящи за специфична цел „Насърчаване на заетостта, растежа, социалното приобщаване и местното развитие в селските райони, включително биоикономиката и устойчивото горско стопанство“. Нещо повече - към настоящия момент все още няма никаква яснота по прилагане на подхода BOMP, от който основно се очаква изпълнението на мерки за постигането на ефект върху местните общности от гледна точка на социално приобщаване, включване и подобряване на условията за живот на хора и групи в уязвима ситуация. В същото време много от Местните инициативни групи разработиха Стратегии за прилагане на подхода BOMP, като част от изпълнението на проекти по мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от ПРСР 2014 – 2020. Липсата на указания за разработване на конкретни мерки в стратегията от повечето програми доведе до това, че представените стратегии са много общи, без да са планирани конкретни мерки, съобразени с местните нужди и с много общи цели и очаквани ефекти. На практика към настоящия момент все още няма и конкретна обява за прием на СВOMP, въпреки че по предварителен график стратегиите трябваше да се разработят до края на септември месец 2023 г. Всичко това е доста притеснително, като се има предвид, че вече изтече една година от програмния период и все още няма никакви конкретни		Решението за многофондово финансиране на подхода Водено от общностите местно развитие и за определяне на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони за водещ фонд, е взето на база проведени консултации в периода 2019 - 2022 г., в които участие са взели представители на Европейската комисия, управляващите органи на програмите, финансиращи подхода, „Централно координационно звено“ на Министерския съвет, Народното събрание, Национално сдружение на общините в Република България, местните инициативни групи и други заинтересовани страни. В резултат, многофондовото прилагане на подхода е залегнало в Споразумението за партньорство на Република България, в Стратегическия план за развитие на земеделското и селските райони за периода 2023-2027 г. и останалите програми, които го финансират, както и в Закона за управление на европейските фондове при споделяно управление, и е в пълно съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) 2021/1060. Прилагането на подхода чрез водещ фонд означава, че сключването на договори с крайни бенефициенти се възлага на Управляващия орган на Стратегическия план, а процесът по извършване на мониторинг и

7.

		действия за разрешаване на проблемите на уязвимите групи от селските райони, включително и на ромските общности. Липсва и информация за изпълнението на подхода BOMP през този програмен период.		плащания по проектите - на управляващите органи на съответната финансираща програма. В този смисъл е и изготвен вариант на проект на постановление на Министерския съвет. Проектът на постановлението е изготвен от работна група, в която участват представители на всички управляващи органи и Министерския съвет.
		С оглед на горепосоченото смятам, че информацията в доклада /или по-скоро липсата на такава, особено в областите, които са в нашите компетенции/ не е достатъчна за да вземем категорично решение за съгласуване или несъгласуване на предложения текст. За категорично становище от наша страна е важно да получим повече информация за изпълнението на подхода BOMP и направеното до момента, както и перспективите за изпълнението му в най-близко бъдеще.		Управляващият орган на Стратегическия план има готовност за откриване на прием за стратегии съгласно посочените по-горе условия. В периода септември 2023 г. – януари 2024 г. е проведен нов кръг от срещи с ангажираните в прилагането и координацията на подхода институции. В процес на обсъждане е предложение за еднофондово прилагане на подхода с финансиране само от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони с осигуряване на допълващо финансиране от другите оперативни програми.